

Ang maayong pagdumala sa atong marine protected area (MPA) makatabang pagpalambo sa atong kadagatan.

1 Ang MPA mao'y usa ka piniling lugar sa dagat kung diin gidumala ang mga kalihokan sa tawo aron mapanalipdan ang ekolohiya ug mga dagatnong bahandi sa sulod niini. Ang MPA ang kinatibuk-ang ngalan sa *marine sanctuary* (santwaryo sa dagat), *marine reserve* o *marine park*.

2 Tungod kay guidili ang paghimo sa makatugaw nga mga kalihokan, ang MPA makatabang sa pagpahiuli sa mga nagubang puluy-anan sa mga isda, sama sa kagasangan (*coral reefs*), kalusayan (*seagrass beds*), ug kabakhawan (*mangroves*).

3 Ang MPA adunay "NO TAKE ZONE" kung diin guidili ang pagsulod, pagpanagat ug pagkuha sa bisan unsang kinabuhi sa dagat sa sulod niini. Sa maong paagi, mahatagan sila — hayop o tanom — ug libreng lugar ug panahon aron modagko, mangitlog ug mosanay pag-ayo.

4 Kay guidili ang pagpanagat sulod sa "NO TAKE ZONE", aduna na'y higayon ug panahon ang mga isda nga modagko pa ug mangitlog. Tungod kay mas daghan man ug itlog ang mga dagkong isda kay sa mga gagmay, makatabang kini sa pagpadaghan sa populasyon sa mga isda sa sulod ug gawas sa MPA.

6 Ang pagpalambo sa atong kadagatan ug kapangisdaan usa lamang sa mga kaayohan nga mahatag sa MPA. Makatabang usab ang MPA sa pagpalig-on ug pagbalanse sa atong ekolohiya, pagtipig ug pagluwas sa mga nagkadaiyang kinabuhi sa dagat, ug pag-edukar sa katawhan labi na ang mga mananagat. Mahimo usab kining pagkakitaan sa mga lumolupyo pinaagi sa mga angayan nga programang pang-turismo ug kalingawan.

5 Kung modaghan na pag-ayo ang mga isda sulod sa MPA, mogawas na kini ngadto sa mga lugar nga gitugutan ang pagpanagat ug makadugang sa kuha sa mga mananagat. Pinaagi usab sa sulog sa dagat, maanod ang mga itlog ug semilya sa isda ngadto sa mga lugar nga mahimong bag-o nilang puluy-anan.

PANALIPDI ANG AMONG MGA PULUY-ANAN UG ITLOGANAN!

NO-TAKE ZONE

SUPPORT MPAs

MANILA: 18/F OMM-CITRA Building, San Miguel Ave., Ortigas Center, Pasig City 1605 Tels.: (63-2) 636-0052 to 53 Fax: (63-2) 634-0327 E-mail: FISH@ttemi.com.ph
CEBU: 5/F CIFIC Towers, J. Luna Ave. cor. J.L. Briones St., NRA, Cebu City 6000 Tels.: (63-32) 232-1821 to 22, 412-0487 to 89 Fax: (63-32) 232-1825 E-mail: fishproject@oneocean.org

www.oneocean.org

The FISH Project is an initiative of the Government of the Philippines implemented in partnership with the Department of Agriculture-Bureau of Fisheries and Aquatic Resources, funded by the United States Agency for International Development and managed by Tetra Tech EM Inc.